

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

**AİLE OKULU ALANI
AİLEDE İLK YARDIM
KURS PROGRAMI**

Ankara, 2022

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI.....	3
PROGRAMIN DAYANAĞI	3
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI	3
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	3
PROGRAMIN AMAÇLARI	4
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR.....	5
PROGRAMIN KREDİSİ.....	5
PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ.....	6
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	9
BELGELENDİRME	9

PROGRAMIN ADI

Ailede İlk Yardım

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası:1),
2. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. 29.07.2015 tarih ve 29429 sayılı Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği,
6. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 09.09.2013 tarihli ve 132 sayılı kararı ile kabul edilen Okul Öncesi Eğitim Programı,
7. 26.07.2014 tarihli 29072 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği,
8. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 19.01.2018 tarih ve 43 sayılı Kararı ile kabul edilen, Ortaöğretim Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü Dersi Öğretim Programı,
9. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 17.07.2017 tarihli ve 104 sayılı "Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin 53 Alanına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri ile Çerçeve Öğretim Programları" konulu kararı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. En az ilkokul mezunu olmak.
2. 18 yaşını tamamlamış olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs Programının Uygulanmasında Eğitimciler Aşağıdaki Öncelik Sırasına Göre Görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre Sağlık / Sağlık, Hizmetleri, Sağlık Bilgisi alan öğretmeni olarak atananlar, bu alanlarda hayat, boyu öğrenme kurumlarındaki öğretmenler ve kadrolu usta öğreticiler,

2. Sağlık/Sağlık Hizmetleri, Sağlık Bilgisi alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
3. Resmi Kurumlarda çalışanlardan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Sağlık/Sağlık Hizmetleri, Sağlık Bilgisi alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge ile Sağlık/Sağlık Hizmetleri, Sağlık Bilgisi alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları/fakülte mezunları,
5. En az lisans mezunu olup Sağlık Bakanlığı tarafından verilmiş olan İlk Yardımcı sertifikasına sahip olanlar.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Ailede İlk Yardım Kurs Programı'nı bitiren bireyin;

1. İlk yardım ile ilgili temel kavramları açıklaması,
2. İlk yardım ile acil yardım arasındaki farkları ayırt etmesi,
3. İlk yardımın temel ilkelerini uygulaması,
4. İlk yardımda temel yaşam desteği uygulamalarını yapması,
5. Yabancı cisme bağlı solunum yolu tıkanmasında ilk yardım uygulaması,
6. Kanamalarda ve şokta ilk yardım uygulaması,
7. Yaralanmalarda ilk yardım uygulaması,
8. Kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygulaması,
9. Acil bakım gerektiren hastalıklarda ilk yardım uygulaması,
10. Zehirlenmelerde ilk yardım uygulaması,
11. Sıcak çarpması, yanık ve donmalarda ilk yardım uygulaması,
12. Vücuda yabancı cisim kaçmalarında ilk yardım uygulaması,
13. Hasta/yaralı taşımanın temel kurallarını açıklaması,
14. Hasta/yaralı taşıma tekniklerini uygulaması amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Yaşam boyu çeşitli nedenlerle hastalıklar veya yaralanmalarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Her ortamda farklı zamanlarda kaza ve hastalanma riski bulunmaktadır. Bu gibi durumlarla karşılaşıldığında, müdahalede bulunanların ilk yardım eğitimi almış olmaları, yaşamın devam ettirilmesinde, sakatlanmaların önlenmesinde ve iyileşme sürecinin kısaltılmasında belirleyici rol oynamaktadır. İlk yardım eğitimi almamış kişilerin, ilk yardım uygulamalarında bulunmaları sakıncalı durumlar oluşturacağından ilk yardım uygulayacak olan kişilerin, mutlaka ilk yardım eğitimi almış olmaları son derece önemlidir. Bu nedenle hazırlanan kurs programında temel düzeyde ilk yardım eğitimi verilerek bireylerin bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır.
2. Ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır.
3. Konular basitten karmaşığa, kolaydan zora göre yer alacak şekilde düzenlenmiştir. Ancak eğitimciler planlarını hazırlarken sınıfın fiziksel altyapısı ve imkânlarını, bireylerin hazır bulunuşluğu ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak içerik sıralamasını uygun şekilde tasarlayabilirler. Esas olan kurs süresi sonuna kadar içeriğin tamamının verilmesidir.
4. İlk yardım kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere **kurallara uyma, sabır, sorumluluk, saygı, hoşgörü, nezaket** değerlerinin kazandırılması ve geliştirilmesi hedeflenmiştir.
5. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.
6. Program uygulanırken kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAMIN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde toplam (12) saattir.

Konular	Süre (Ders Saati)
İLK YARDIMIN TEMEL İLKELERİ	1
ACİL DURUMLARDA GEREKEN ÖNLEMLERİ ALARAK İLK YARDIM MÜDAHALESİ YAPMAK	2
TEMEL YAŞAM DESTEĞİ	2
KIRIK ÇIKIK VE BURKULMALARDA İLK YARDIM	2
SICAK ÇARPMASI, YANIK VE DONMALAR İLK YARDIM	1
ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM	1
VÜCUDA YABANCI CİSİM KAÇMALARINDA İLK YARDIM	1
ACİL TAŞIMA TEKNİKLERİ	2
TOPLAM	12

İÇERİK

1.İLK YARDIMIN TEMEL İLKELERİ

1.1. İlk yardımın Temel Uygulamaları

Kazanım 1. İlk yardımın önemini açıklar.

Kazanım 2. İlk yardımın amaçları ve temel uygulamalarını açıklar.

1.2. Kazazedeye Müdahalede Ön Tedbir Almak

Kazanım 1. Müdahale edebilecek kişilerin görev ve yetkisini açıklar.

Kazanım 2. Kazazedeye müdahalede ön tedbirleri sıralar.

2.ACİL DURUMLARDA GEREKEN ÖNLEMLERİ ALARAK İLK YARDIM MÜDAHALESİ YAPMAK

2.1. Durum Teşhisi Yapmak

Kazanım 1. Durum teşhisi ve kontrolde önceliği açıklar.

Kazanım 2. Hasta veya yaralıda kontrol edilecek hususları sıralar.

2.2. Şiddetli Harici Kanamalara Müdahale Etmek

Kazanım 1. Kanamanın kesilme yöntemlerini sıralar.

Kazanım 2. Aşırı kanamalara müdahale yöntemlerini izah eder.

2.3. Solunum Hava Yolunu Açmak

Kazanım 1. Solunum hava yolunu açmayı açıklar.

Kazanım 2. Akciğerden suyun çıkarılmasını tarif eder.

2.4. Suni Solunum Yapmak

Kazanım 1. Suni solunum yöntemlerini sıralar.

3.TEMEL YAŞAM DESTEĞİ

3.1. Yaşam Desteği Yöntemleri

Kazanım 1. Tek kişi ile yaşam desteğini açıklar.

Kazanım 2. Yardımcı ile yaşam desteğini açıklar.

3.2. Koruyucu Pozisyona Almak

Kazanım 1. Koruyucu pozisyon çeşitlerini sıralar.

3.3. Tıkanmaya Müdahale Etmek

Kazanım 1. Heimlich hareketini tarif eder.

4.KIRIK ÇIKIK VE BURKULMALARDA İLK YARDIM

4.1. Kırık, Çıkık ve Burkulmanın Tanımı

Kazanım 1. Kırık ve çıkık çeşitlerini sıralar.

Kazanım 2. Kırık ve çıkık belirtilerini ayırt eder.

Kazanım 3. Kırık ve çıkıklarda ilk yardımı açıklar.

Kazanım 4. Burkulma belirtilerini sıralar.

4.2. Kırık, Çıkık ve Burkulmalarda Tespit

Kazanım 1. Kırık, çıkık ve burkulmalarda tespit sırasında dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.

5.SICAK ÇARPMASI, YANIK VE DONMALAR İLK YARDIM

5.1. Sıcak Çarpması

Kazanım 1. Sıcak çarpmasının belirtilerini sıralar.

Kazanım 2. Sıcak çarpmasında ilk yardımı açıklar.

5.2. Yanıklar

Kazanım 1. Nedenlerine göre yanık çeşitlerini sıralar.

Kazanım 1. Yanığın derinliği ve genişliğini açıklar.

5.3. Donmalar

Kazanım 1. Donmalarda ilk yardımı açıklar.

6.ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

6.1. Zehirlenme Yolları

Kazanım 1. Sindirim yoluyla zehirlenmeleri açıklar.

Kazanım 2. Solunum yoluyla zehirlenmeleri açıklar.

Kazanım 3. Cilt yoluyla zehirlenmeleri açıklar.

Kazanım 4. Zehirlenmelerde ilk yardımı açıklar.

7.VÜCUDA YABANCI CİSİM KAÇMALARINDA İLK YARDIM

7.1. Göze, Kulağa ve Buruna Yabancı Cisim Kaçması

Kazanım 1. Göze yabancı cisim kaçması durumunda yapılacak ilk yardımı açıklar.

Kazanım 2. Kulağa yabancı cisim kaçması durumunda yapılacak ilk yardımı açıklar.

Kazanım 3. Buruna yabancı cisim kaçması durumunda yapılacak ilk yardımı açıklar.

Kazanım 4. Suda boğulmalarda yapılacak ilk yardımı açıklar.

8.ACİL TAŞIMA TEKNİKLERİ

8.1. Taşıma Teknikleri

Kazanım 1. Taşıma tekniklerini sıralar.

Kazanım 2. Taşıma sırasında dikkat edilecek hususları açıklar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursun amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek için, bireyin süreç içerisinde yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilmeli ancak bu çalışmalarla ilgili not değerlendirmesi yapılmamalıdır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Programın uygulama sürecinde; kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.
2. Yararlanılacak kaynak araç-gereçler;
  - Reflektör ve uyarı işaretleri,
  - Temel yaşam desteği mankenleri,
  - Kırık, çıkık ve burkulmalarda tespit malzemeleri,
  - Değişik ebatlarda sargı malzemeleri,
  - Bandajlar,
  - Telefon,
  - Karton,
  - Gazete,
  - Battaniye,
  - Yastık,
  - Havlu,
  - Geçici sedye malzemeleri,
  - Temiz bez parçaları,
  - Saniyeli saat.

BELGELENDİRME

Kursu tamamlayanlara "Katılım Belgesi" düzenlenir.